

чрезъ последователна работа върху физическото тѣло, върху сърдцето и ума, върху висшия разумъ и най-после върху душата и духа. Така ставатъ хората велики и знатни. И обикновениятъ човѣкъ може да стане великъ, но ако работи върху себе си съ прилежание и постоянство. Ще кажете, че за това се изисква слушане, посещаване на хубави и съдържателни сказки и лекции. И това е добре, но не е достатъчно. Като слуша, човѣкъ трѣбва да прилага всичко, което е чулъ и разбралъ. Ако слушате само, безъ сами да учите и прилагате, вие ще познаете Бога такъвъ, какъвто не е. За онѣзи, които работятъ и прилагатъ, Богъ е добъръ, любещъ. Къмъ тѣхъ Той отправя своята свѣтла страна. Къмъ онѣзи, които не работятъ и не прилагатъ, Богъ отправя тъмната си страна. Безъ да иска, Той ги наказва, оставя ги да носятъ последствията на своята леностъ. Не е ли сжщото и въ училищата? Учителтъ наказва ленивиятъ ученикъ, а на способнитъ и прилежитъ се радва. Ленивиятъ ученикъ казва, че такъвъ е създаденъ. Ако работи и учи уроцитъ си редовно, той ще види, че не е създаденъ така. Всѣки самъ може да изправи слабоститъ и погрѣшкитъ си. И азъ не желая да проповѣдвамъ на ученици, които само слушатъ, безъ да учатъ и прилагатъ. Който е готовъ да прилага, да бжде полезенъ за себе си и за своя народъ, и азъ съмъ готовъ да работя за него; който не е готовъ да прилага, и азъ се отказвамъ отъ него. — Отде и какъ ще се учимъ? — Човѣкъ се учи отъ три нѣща: отъ погрѣшкитъ на хората, отъ своитъ опитности и отъ знанието и опитноститъ на великитъ хора. Така трѣбва и вие да се учите. Сутринъ, като ставате отъ сънъ, не мислете, че много знаете, но кажете въ себе си, че малко знаете и че много още има да учите. Само така можете да се развивате и да придобивате знания. Който мисли, че много знае, а въ сжщностъ нищо не знае, той е на опасенъ пжтъ. Той всѣкога търси лесния пжтъ, да вземе пржчицата на капелмайстора въ ржката си и само да маха съ нея. При всѣки неуспѣхъ въ живота си, ще търси вината въ условията, въ родителитъ си, въ обществото, а най-малко въ себе си. Има известна вина и вънъ отъ него, но, въ сжщностъ, главенъ ви-